

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Ndob/85/2024
Identifikačné číslo spisu:	6124371905
Dátum vydania rozhodnutia:	18.03.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Katarína Pramuková
Funkcia:	súdca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:6124371905.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Andrey Sedlačkovej a členiek senátu JUDr. Kataríny Pramukovej a JUDr. Jaroslavy Fúrovej, v spore žalobca: FARDOUS PARTNERS správcovská, k.s., so sídlom Skalná 7622/9, Bratislava, IČO: 48 002 381, správcu konkurznej podstaty úpadcu: Team ENERGO SK s.r.o. „v konkurze“, so sídlom Kokava nad Rimavicou 1445, Kokava nad Rimavicou, IČO: 50 447 599, zast.: ARIES LEGAL s.r.o., so sídlom Skalná 7622/9, Bratislava, IČO: 54 726 417, proti žalovanému: Spoločenstvo vlastníkov - Ulica 1. mája 1221, so sídlom 1. mája 1221, Vranov nad Topľou, IČO: 36 162 809, zast.: JUDr. Stanislav Kandala, advokát, so sídlom Budovateľská 1288, Vranov nad Topľou, IČO: 53 003 730, o zaplatenie 494,95 eura s príslušenstvom, v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 25Cb/119/2024, o nesúhlase Okresného súdu Prešov s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica, takto

rozhodol:

Príslušným na prejednanie a rozhodnutie sporu je Okresný súd Vranov nad Topľou.

Odôvodnenie

1. Súdny spis bol Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) predložený z dôvodu nesúhlasu Okresného súdu Prešov s postúpením sporu z Okresného súdu Banská Bystrica postupom podľa § 43 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“). Okresný súd Prešov svoj nesúhlas odôvodnil tým, že aj keď strany sporu uzatvorili zmluvu aj podľa ustanovení zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (ďalej len „ObZ“), ide o spotrebiteľský vzťah a spotrebiteľskú zmluvu, pričom na prejednanie a rozhodnutie veci nie je kauzálny príslušný Okresný Prešov, ale všeobecne miestne príslušný súd podľa sídla žalovaného. Vychádzal pritom z rozsudku najvyššieho súdu z 31. mája 2023 sp. zn. 5Cdo/71/2022 a z uznesenia najvyššieho súdu z 27. septembra 2023 sp. zn. 7Cdo/151/2021.

2. K postúpeniu sporu na Okresný súd Prešov došlo v rámci upomínacieho konania postupom podľa § 14 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Z písomnosti Okresného súdu Banská Bystrica o postúpení veci nevyplyva dôvod, pre ktorý došlo k postúpeniu.

3. Najvyšší súd ako súd spoločne nadriadený Okresnému súdu Banská Bystrica a Okresnému súdu Prešov podľa § 43 ods. 2 CSP prejednal spor o príslušnosť a dospel k záveru, že nesúhlas Okresného súdu Prešov s postúpením veci je dôvodný.

4. Podľa § 12 ods. 1 CSP, na konanie v prvej inštancii je príslušný okresný súd, ak tento zákon neustanovuje inak.

5. Podľa § 13 CSP, na konanie v prvej inštancii je miestne príslušný všeobecný súd žalovaného, ak nie je ustanovené inak.

6. Podľa § 15 ods. 1 CSP, všeobecným súdom právnickej osoby je súd, v ktorého obvode má právnická osoba adresu sídla.

7. Podľa § 2 ods. 33 zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 371/2004 Z. z.“), sídlom Okresného súdu Vranov nad Topľou je mesto Vranov nad Topľou; jeho obvod tvorí územný obvod okresu Vranov nad Topľou.

8. Z predloženého spisu vyplynulo, že žalobca sa ako správca konkurznej podstaty úpadcu špecifikovaného v záhlaví tohto rozhodnutia domáha voči žalovanému zaplata 494,95 eura s príslušenstvom z dôvodu neuhradenia faktúry za dodávku tepelnej energie a opakované plnenie dodávky studenej vody na ohrev a tepla na ohrev vody zo strany úpadcu, pričom svoj nárok odvodzuje zo zmluvy o dodávke a odbere tepla. Z registra právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci vyplýva, že úpadca má postavenie podnikateľa podľa § 2 ods. 2 písm. a) ObZ, resp. podľa § 2 ods. 2 písm. c) ObZ, a to vo vzťahu k jeho podnikateľskej činnosti výroba a rozvod tepla, čo je predmetom podnikania v tepelnej energetike (§ 2 ods. 2 zákona č. 657/2004 Z. z. o tepelnej energetike v ktoromkoľvek znení), z čoho vyplýva, že právny vzťah vznikol v súvislosti s jeho podnikateľskou činnosťou. Žalovaný má v zmysle § 7 ods. 1 zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov (ďalej len „zákon č. 182/1993 Z. z.“) v znení neskorších predpisov postavenie spoločenstva vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome.

9. Dodávka tepla a teplej vody je v zmysle § 10 ods. 6 zákona č. 182/1993 Z. z. v znení neskorších predpisov jedným z plnení spojených s užívaním bytov a nebytových priestorov. Zabezpečovanie dodávky plnení spojených s užívaním bytov a nebytových priestorov pre vlastníkov bytov a nebytových priestorov je predmetom správy domu a základnou úlohou (správcu alebo) spoločenstva [§ 6 ods. 2 písm. b) a § 7 ods. 1 zákona č. 182/1993 Z. z. v znení neskorších predpisov]. Vlastníci bytov a nebytových priestorov v dome zabezpečujú správu domu práve prostredníctvom správcu alebo spoločenstva, ako to výslovne alebo implicitne vyplývalo, resp. vyplýva z § 6, resp. § 6 ods. 1 zákona č. 182/1993 Z. z. v ktoromkoľvek znení. V rámci správy domu spoločenstvo vo vlastnom mene zastupuje a koná na účet vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome pred súdom, ako to vyplýva z § 9 ods. 7 zákona č. 182/1993 Z. z.

10. Uplatňovaná pohľadávka tak vznikla v súvislosti so správou domu, pričom ide o pohľadávku proti vlastníkom bytov a nebytových priestorov, na účet ktorých však na súde koná žalovaný ako spoločenstvo.

11. Úpadca ako dodávateľ pri plnení zmluvy konal v rámci svojej podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 3 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“) v znení účinnom do 30. júna 2024). V zmysle § 52 ods. 1 OZ v znení účinnom do 30. júna 2024 ide o spotrebiteľskú zmluvu, pričom vzťah ňou založený je typickým občianskoprávnym vzťahom, čo vyplýva aj z tretej vety § 52 ods. 2 OZ v znení neskorších predpisov, ktorá upravuje pravidlo prednostného použitia OZ na právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ. To znamená, že ustanoveniami OZ sa spravujú aj právne vzťahy založené spotrebiteľskou zmluvou uzatvorenou podľa ObZ, ako aj nároky z nich vzniknuté. Z návrhu na vydanie platobného rozkazu a k nemu pripojených príloh vyplýva, že uplatňovaný nárok vznikol po nadobudnutí účinnosti tretej vety § 52 ods. 2 OZ v znení neskorších predpisov, preto možno danú právnu normu priamo aplikovať, resp. ju aplikovať bez toho, aby sa odkazovalo na rozhodovaciu prax k pravidlu prednostného použitia OZ (bližšie 3Obdo/5/2023). Najvyšší súd vzhľadom na uvedené dospel k záveru, že v predmetnom konaní ide o vzťah občianskoprávneho charakteru.

12. V tejto súvislosti najvyšší súd podporne uvádza, že veľký senát občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu v uznesení z 28. apríla 2021 sp. zn. 1VCdo/5/2019 vyslovil, že pravidlá na ochranu spotrebiteľa sa uplatnia aj na zmluvy o výkone správy podľa § 8a zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov uzavreté medzi správcovskou spoločnosťou a vlastníckmi bytov a nebytových priestorov, ktorí sú fyzické aj právnické osoby.

13. Najvyšší súd poukazuje na uznesenie z 12. decembra 2024 sp. zn. 3Ndob/97/2024, uznesenie z 12. decembra 2024 sp. zn. 3Ndob/94/2024, uznesenie z 12. decembra 2024 sp. zn. 3Ndob/87/2024, uznesenie z 22. januára 2025 sp. zn. 1Ndob/88/2024 a uznesenie z 16. decembra 2024 sp. zn. 5Ndob/49/2024, v ktorých najvyšší súd rozhodol o spore v obdobnej veci. V poukazovaných rozhodnutiach dospel najvyšší súd k totožnému záveru, že v konaní ide o vzťah občianskoprávneho charakteru a predmetom tohto konania nie je obchodnoprávny spor.

14. Vzhľadom na adresu sídla žalovaného v územnom obvode okresu Vranov nad Topľou a povahu sporu je (vecne a miestne) príslušným na prejednanie veci Okresný súd Vranov nad Topľou v zmysle § 12 ods. 1 CSP v spojení s § 13 CSP, § 15 ods. 1 CSP a § 2 ods. 33 zákona č. 371/2004 Z. z.

15. Vo vzťahu k postaveniu žalobcu je potrebné vychádzať z § 47 ods. 5 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Žalobca je stranou sporu len z dôvodu vyhláseného konkurzu na majetok úpadcu, a to namiesto úpadcu. Preto bolo potrebné vychádzať z povahy právneho vzťahu medzi úpadcom a žalovaným.

16. Najvyšší súd tak konštatuje, že nesúhlas Okresného súdu Prešov s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica je dôvodný, preto rozhodol tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

17. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.